REMISSVAR

2026-10-19

Dnr: BO 2026-0229

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Promemorian Ett första steg i genomförandet av en nationell digital infrastruktur på hälsodataområdet

(dnr S2026-01360)

Inledning och avgränsning

Barnombudsmannen yttrar sig med utgångspunkt i uppdraget att företräda barns och ungas rättigheter utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen).

Barnombudsmannen lämnar övergripande synpunkter på aktuell remiss.

Övergripande synpunkter

Barnombudsmannen tillstyrker förslagen i promemorian som en grund för att skapa en nationell digital infrastruktur genom att möjliggöra upprättande av nationella register över vårdgivare, register över patienters vårdgivare samt en nationell vårdsöktjänst.

Barnombudsmannen ser att förslagen är ett steg i rätt riktning för att möjliggöra en sammanhållen barnjournal som Barnombudsmannen rekommenderat i rapporten *Det har alltid funnits våld, alltså när det funnits problem*:

> ”Regeringen bör besluta om att skapa ett system med sammanhållen barnjournal inom hälso- och sjukvård, inklusive BVC. I de fall det är möjligt ska även elevhälsan kunna ingå. Barnjournalen ska innehålla information om barns kontakter med hälso- och sjukvård i ett sammanhållet register. Syftet är att skapa en helhetsbild av barnets behov och tidigare insatser för att säkerställa kontinuitet i stödet. Med tydligare dokumentation kan ansvariga aktörer identifiera risker i tid, agera snabbare och ge barnen rätt insatser och hjälp.”[1]

I rapporten lyfts också att det är önskvärt att sekretessregler ändras så det blir lättare att dela information med även socialtjänst, förskola och skola, så att de kan ingå i ett system med sammanhållen barnjournal.

När det gäller förslagen vill Barnombudsmannen vill dock framhålla att det saknas ett tydligt barnrättsperspektiv i promemorian trots att barn är en viktig grupp som i hög grad påverkas av en nationell digital infrastruktur. För att säkerställa att

[1] Barnombudsmannen (2025) Det har alltid funnits våld, alltså när det har funnits problem

barnets bästa beaktas i första hand i enlighet med barnkonventionens artikel 3, behöver förslagen kompletteras med barnspecifika analyser och reglering. Det framgår inte heller om barns egna röster har tagits tillvara under utredningsarbetets gång (artikel 12, barnkonventionen). En systematisk analys av konsekvenser för barn bör omfatta viktiga frågor såsom barns rätt till integritet, barns rätt till delaktighet och självständigt beslutsfattande, åtkomst till patientuppgifter och särskilda risker för barn som lever i utsatthet. Vidare behöver barns röster utgöra ett underlag för analysen. Det är i sammanhanget viktigt att konsekvenser för barn som är placerade i samhällets vård och barn som är utsatta för våld, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck analyseras särskilt. Det är vidare avgörande att det tydliggörs vilken rollelevhälsan och hälso- och sjukvård inom Kriminalvårdens och Statens institutionsstyrelses verksamhet kommer att ha i infrastrukturen, liksom hur data från dessa verksamheter ska hanteras för att överbrygga de informationsglapp som finns i dag.

Barnombudsmannen vill betona att elevhälsan står för en central del av barns hälsodata, i synnerhet med det nya nationella hälsoprogrammet som presenterades i augusti 2026 av Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten[2]. Samtidigt framgår det inte tydligt i promemorian hur förslagen är tänkta att praktiskt fungera för elevhälsan. Denna fråga behöver tas vidare eftersom det i annat fall riskerar att finnas en osäkerhet kring vilka gränser för sekretess som gäller, hur delning av data kan ske och vilket inflytande barn har över elevhälsans uppgifter. Vården för barn och unga behöver vara sammanhållen och enkel för dem att förstå. Det finns annars en risk att vården blir fragmentarisk eller i värsta fall uteblir.

Barnombudsmannen vill slutligen lyfta vikten av att det finns ett tydligt regelverk gällande informationsdelning med vårdnadshavare avseende situationer då barn som blir utsatta för våld, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck, av vårdnadshavare. Det behöver också finnas robusta tekniska spärrar för att säkerställa regleringens genomförande i praktiken. Systemet måste vidare utformas så att vårdgivare får ta del av tidigare dokumentation i syfte att ge barnen bästa möjliga vård och att inte utsätta barn för ytterligare skada.

Beslut har fattats av barnombudsmannen Juno Blom. Föredragande i ärendet har varit utredare Linda Silvermyr. I den slutliga handläggningen av ärendet har även chefsjurist Tove Björnheden deltagit.

Juno Blom
Barnombudsman

Kopia till
s.sl@regeringskansliet.se

[2] Nationellt hälsoprogram för barn och unga - Kunskapsguiden